

ابومحمد عسگرخانی، استاد فقید و برجسته مطالعات امنیت بین‌الملل دانشگاه تهران که گاهی به پاس تلاش‌های علمی‌اش در سیاست بین‌الملل، او را بنیان‌گذار مکتب ایرانی واقع‌گرایی نیز می‌نامند، مجموعه‌ای از ترورها را به ایالات متحده آمریکا نسبت می‌داد؛ اگرچه گاهی اسرائیل و برخی عوامل تروریستی وابسته به آن، نیابتاً مجری این ترورها بوده‌اند. وی بر آن بود که این ترورها بخشی از بازی قدرت این کشور برای مهار انقلاب اسلامی است. در این باره، اینکه ایالات متحده چرا دست به این ترورها می‌زند، چگونه باید با آن مقابله کرد، و نتایج آن چه می‌شود، مسائل مهمی هستند که در این یادداشت تلاش می‌شود به آن‌ها پاسخ داده شود. گفتنی است عمده مطالب این نوشته، برگرفته از نظرات زنده‌یاد ابومحمد عسگرخانی یا به نحوی در جهت تحلیل‌های ایشان است تا نگاه او را به ترورهای ایالات متحده آمریکا در ایران نشان بدهد.

ترورهای شوم

۱. بامداد جمعه ۱۳دی ۱۳۹۸ (۳ ژانویه ۲۰۲۰)، سردار قاسم سلیمانی، فرمانده نیروهای قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، در فرودگاه بغداد هنگامی که به دعوت دولت عراق برای مذاکره با مقامات عراقی به بغداد آمده بود (CNN ۲۰۲۰)، هدف حملات پهبادی ایالات متحده قرار گرفت و به همراه ده تن از همراهان ترور شد. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور پیشین آمریکا، مسئولیت این ترور را پذیرفت و اعلام کرد که رسماً دستور ترور ایشان را به نیروهای مسلح آمریکا در منطقه داده است (White House ۲۰۲۰). مقامات عراقی تقریباً به اتفاق، اقدام ایالات متحده را محکوم کردند و آن را در حکم تجاوز به خاک عراق قلمداد کرده و تصمیم گرفتند نیروهای آمریکایی را از خاک کشورشان اخراج کنند (Iraqi Prime Minister Office ۲۰۲۰). واکنش‌ها در ایران، عراق و بسیاری از کشورهای منطقه به این ترور، به‌ویژه حضور گسترده مردم در مراسم تشییع جنازه او و همراهانش، شدت احساسات ضدآمریکایی را در منطقه به خوبی نشان داد.

۲. در هفتم آذر ۱۳۹۹ (۲۷ نوامبر ۲۰۲۰)، محسن فخری‌زاده، معاون وزیر دفاع و از مسئولان برنامه هسته‌ای ایران، در آبسرد دماوند ترور شد. نیویورک‌تایمز نوشت که موساد پشت این ترور بوده است (Bergman and Fassih ۲۰۲۱). فخری‌زاده از سال ۲۰۰۷ در قطعنامه ۱۷۴۷ هدف تحریم قرار گرفته بود، اما گزارش نیویورک‌تایمز یادآور می‌شود که اسرائیل از سال ۲۰۱۲ در پی گفت‌وگوهای ایران و آمریکا برای توافق بر سر برجام، ماشین ترورش را متوقف کرده بود. در دوره ترامپ، ترورها از سر گرفته می‌شود و ترور فخری‌زاده پس از گفت‌وگوهای امنیتی اواخر سال ۲۰۱۹ و اوایل ۲۰۲۰ میان بنیامین نتانیاهو و یوسی کوهن از یک سو، و دونالد ترامپ، مایک پمپئو و جینا هاسپل از سوی دیگر انجام گرفت (Ibid).
۳. از سال ۲۰۰۷، چندین شخصیت هسته‌ای و موشکی ایران هدف ترورهایی قرار می‌گیرند. اگرچه اسرائیل مسئولیت این ترورها را قبول می‌کند، بدون تردید، چنان‌که برخی تحلیلگران نیز گفته‌اند، این ترورها با اطلاع و نظارت ایالات متحده انجام گرفته است (Grandoni ۲۰۱۳; Cockburn ۲۰۱۲).